

статусу Російської Федерації в Криму [1].

Отже, зазначимо, що Україна є молодою незалежною державою, яка стала на самостійний шлях розвитку, активно розбудовує власну внутрішню і зовнішню політику. Тому важливим аспектом діяльності України в ООН є набуття міжнародного авторитету. Роль України в ООН є досить важливою. Про зростання авторитету і ролі України в ООН свідчить неодноразове обрання вітчизняних представників на керівні посади головних комітетів сесій Генеральної Асамблеї ООН. Україна довела, що спроможна бути активним учасником, здійснювати ефективний вплив на прийняття важливих рішень в ООН.

Література

1. Діяльність України в ООН // Міністерство Закордонних справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/uno>.
2. 2. Україна в Організації Об'єднаних Націй // Зовнішні справи. – К., 2010. – № 5–6. – С. 9-11.
3. 3. ООН – Україна: 65 років партнерства та співпраці // Зовнішні справи. – 2010. – № 5–6. – С. 20-21.
4. 4. Чекаленко Л. ООН в політиці України: реалії сучасності / Л. Чекаленко // Зовнішні справи. – 2010. – № 5–6. – С. 24-28.

УДК 34.06 (043.2)

Горобей Р.Г., студентка магістратури,
Навчально-науковий інститут неперервної освіти,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Калюжний Р.А., д.ю.н., професор

ЮРИДИКО-ТЕХНІЧНІ АСПЕКТИ СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

В умовах розбудови в Україні правової держави актуалізується питання не лише підготовки якісних нормативно-правових актів з урахуванням всіх вимог юридичної техніки, а і вдосконалення правозастосовної діяльності як засобу впровадження положень норм права, необхідних для функціонування упорядкованих суспільних відносин. Важливу роль у цьому відіграє своєчасна та якісна підготовка процесуальних документів, що є одним з важливих факторів, який визначає ефективність вирішення відповідної практичної ситуації. Формування таких документів, як правило, характеризується особливими рисами процедурності розробки й прийняття, що, в свою чергу, свідчить про необхідність володіння суб'єктами правозастосовної діяльності достатнім рівнем юридично-технічних знань та навичок.

Процесуальний документ є важливим атрибутом процесуальної дії або рішення, органічною частиною процесуального акту. Неприпустимим є здійснення будь-якої процесуальної дії без складання передбаченого законом процесуального документа і навпаки [1, с. 4]. Перебуваючи в нерозривній єдності з процесуальною дією або рішенням, процесуальний документ не лише вміщує в собі висновки, які зроблені уповноваженими органами в справі, а й відображає певний логічно-послідовний інтелектуальний процес формування його змісту і форми, аналізу обставин справи та прийняття рішення [2, с. 155]. Він відіграє суттєву роль у розвитку судового процесу та здійсненні правосуддя, слугує засобом реалізації учасниками правовідносин своїх прав і законних інтересів, є однією з гарантій їх захисту.

Тобто процесуальний документ незмінно є найважливішим елементом процесуальної форми, яка покликана, по-перше, доводити до відома юридично значимі факти, закріплювати та засвідчувати отримані фактичні дані – докази, а тим самим сприяти встановленню об'єктивної істини, в силу чого у самій процесуальній формі законодавчо втілюється накопичений людством досвід пізнання істини; по-друге, слугувати засобом реалізації учасниками процесу своїх прав та обов'язків; по-третє, бути гарантією законності [3, с. 46]. Для забезпечення зазначених аспектів процесуальні документи повинні відповідати вимогам закону: складатися уповноваженою на те особою, за наявності передбачених законом підстав, виконуватися та засвідчуватися відповідно до вимог закону. Документ має відповідати вимогам закону як за формою, так і за змістом. Якщо в процесуальних нормах права закріплені обов'язкові реквізити документа, вони мають бути до нього включені [3, 45-48]. Але, на жаль, сьогодні більшість зазначених актів приймаються на підставі сформованої практики застосування норм права за відсутності нормативно закріплених і науково обґрунтованих правил і вимог юридичної техніки.

Юридична техніка правозастосовної діяльності є складною юридичною категорією, яка має власну структуру, що складається з цілої низки блоків правил, прийомів, способів і засобів побудови процесуальних актів, а саме: сукупності імперативних і рекомендаційних положень щодо методики роботи над текстами процесуальних актів, їх структурою та змістом; комплексу прийомів викладу думки суб'єкта правозастосування (суду, адміністрації) у судовому рішенні й інших процесуальних актах, що максимально чітко й найбільш повно відображає його вимогу до адресатів процесуального акта; системи уніфікованих правил щодо порядку вибору суб'єктом правозастосування найбільш доцільної структури процесуального акта, термінології та мови викладення [2, с. 158].

Характеризуючи особливості юридичної техніки складання процесуальних документів, слід звернутися до наукових напрацювань

Л.І. Пригари та Я.В. Ступника, в яких зроблено узагальнення юридично-технічних правил, які притаманні всім процесуальним актам [2, с. 159]. Зокрема такими правилами є: обов'язковість вживання у змісті процесуального акта термінології, яка закріплена актами відповідного процесуального законодавства; застосування таких форм викладу документального матеріалу, як опис та мислення для повного відображення об'єктивних фактів та логічно обґрунтованих висновків; використання у змісті процесуального акта як мінімум трьох композиційних, логічно-послідовних частини: вступної (фабула справи); описової (інформація щодо змісту справи); резолютивної (результат розгляду справи); комбінування конструкцій композиційних частин для побудови процесуального акта шляхом використання шаблонних зворотів та словосполучень; дотримання закону при забезпеченні процесуального порядку розгляду справи та юридичного закріплення обов'язкових складових частин і реквізитів процесуального акта.

Узагальнюючи вищесказане, можна зробити висновок про те, що юридична техніка процесуальних документів, з одного боку, є самостійним багатоаспектним явищем, що має власну систему правил побудови форми та змісту процесуального документа (особливості структурної побудови, наявність реквізитів, специфіка стилістики викладення документа, правила використання української мови тощо), а з іншого боку, юридична техніка процесуальних документів являє собою певний різновид юридичної техніки правозастосування, що відображає специфіку процесуальності відповідного акта правозастосування. Варто також відзначити, що юридична техніка процесуальних документів має свою систему, що вирізняє юридично-технічні особливості побудови як рішень суду, так і інших процесуальних документів, таких як ухвали, постанови тощо.

Література

1. Процесуальні документи: цивільні, господарські, адміністративні, кримінальні. Зави, позовні заяви, клопотання, інші документи / [В.М. Бесчастний, О.Г. Григорович, С.М. Грудницька та ін.]. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 232 с.
2. Пригара Л.І. Юридико-технічний аспект процесуальних актів / Л.І. Пригара, Я.В. Ступник // *Visegrad Journal on Human Rights*. – 2014. – № 2. – С. 155-163.
3. Докторова Ж.П. Вимоги до проектів нормативно-правових актів: порівняльний аналіз України та ЄС / Ж.П. Докторова // *Збірник тез лекцій з питань нормопроєктування*. – К.: Мін-во юстиції України; Центр правової реформи і законопроектних робіт, 2005. – 160 с.